

καὶ τῆς οἰκογενείας του, καὶ μόνον ὅτι δὲν τοὺς διέσπασαν.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Παδισσάχ, Σουλτάν, Χάν.

Ὁ τίτλος Παδισσάχ σημαίνει περσιστὶ κατὰ λέξιν Προστάτης Βασιλέων (παδὶ σσάχ), καὶ ἀναλογεῖ πρὸς τὸ Αὐτοκράτωρ. Ὁ δὲ τοῦ Σουλτάν πρὸς τὸ Οὐρίγκηψ, καταγωγῆς βασιλικῆς ἢ αὐτοκρατορικῆς, καὶ δίδεται εἰς τε τοὺς ἄρρενας καὶ τὰς θηλείας ἐγγόνους τοῦ κρατοῦντος, τοὺς γεννηθέντας ἐπὶ τοῦ θρόνου· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν Σουλτάνων προηγείται τοῦ ὀνόματος: Σουλτάν-Μαχμούδ, Σουλτάν Ἀζίζ, ἐπὶ δὲ τῶν γυναικῶν ἔπεται: Ἐσμὰ-Σουλτάν, Βαλιδὲ-Σουλτάν. Ὁ δὲ τίτλος Χάν ἔχει καταγωγὴν Ταταρικὴν, καὶ δηλοῖ Ὑψηλὸς καὶ Κραταῖος Κύριος, προσελήφθη δὲ ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν Σουλτάνων μετὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Κριμαίας.

Ὁ κοινὸς ὄχλος ἐν Τουρκίᾳ δὲν ἀναγνωρίζει ἄλλον Παδισσάχ παρὰ τὸν Σουλτάνον· τοὺς δὲ λοιποὺς, εἴτε βασιλεῖς, εἴτε αὐτοκράτορας, ὀνομάζει κοινῶς Κχιράλ, καὶ δὲν γνωρίζει πλειότερους παρὰ ἐπτὰ τοιοῦτους: Φρανσίζ, Μοσκὺβ, Ἰγγιλίζ, Νέμτσε, Μπραχδαμποῦρ (Περσσίας), Ἰσπανιὸλ καὶ Φιλεμένγκ (Ὀλλάνδας.)

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Ὁ χαλεπώτερος σκόπελος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ προσέχωσιν αἱ Ἑλληνίδες, εἶνε ὁ τοῦ πιθηκισμοῦ τῶν ξένων ἠθῶν, ἢ ἀπειρόκαλος ἐκεῖνη φιλαρέσκεια, ἢ ἀσχημίζουσα καὶ τὴν περικαλλεστάτην παρθένον, τὸ περὶ τὴν φωνὴν καὶ τὸ βᾶδισμα καὶ τὰ κινήματα πάντα ἐπιτετηθευμένον, ὃ τῆς κεράτσας, τέλος πάντων (ὡς ἐκστομίσωμεν τὴν λέξιν), χαρακτήρ. Καὶ δὲν λαλοῦμεν ἐδῶ περὶ τῆς κεράτσας, τὴν ὁποῖαν τόσον τομῶς ἄμα καὶ ἐπιχαρίτως ἐσατύρῃσεν ὁ ἀγαπητὸς Τανταλίδης, ἢ ὁποῖα, εὐτυχῆς ἐν τῇ ἀμαθείᾳ τῆς, οὔτε γνωρίζει, μασσῶσα ἐν ἀφελείᾳ τὴν μαστίχην τῆς, ὅτι παρέσχεν ὕλην εἰς κωμωδίαν· ἀλλὰ περὶ τῆς κεράτσας τοῦ λεγομένου καλοῦ ἢ μεγάλου κόσμου, περὶ τῆς κεράτσας τοῦ σαλορίου, ἢ ὁποῖα ἔχει ἀξιώσεις ἐπιμεμελημένης δῆθεν ἀνατροφῆς, ἢ ὁποῖα εἶνε συνδρομητὴς τακτικῆ εἰς τὴν «Ἐρημερίδα τοῦ συρμοῦ», ἢ ὁποῖα ἐκλέγεται μέλος καὶ γραμματεὺς εἰς ἀδελφότητας· περὶ αὐτῆς ἡμῖν ὁ λόγος! εἰς αὐτὴν συνιστῶμεν πάλιν καὶ πάλιν προσοχὴν· διότι ἀπὸ τῆς διορθώσεως τῶν ἐλαττωμάτων τῶν γυναικῶν ἐλπίζομεν τὴν διορθῶσιν τῶν ἐλαττωμάτων τῶν ἀνδρῶν· διότι τὸ λεγόμενον ἰσχυρὸν τοῦτο φύλον δὲν δημιουργεῖ πλέον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτοῦ τὴν Εὐάν, ἀλλὰ τὸν κεντρίον διαπλάττεται καὶ μορ-

φόνεται ὑπ' αὐτῆς· καὶ διὰ τοῦτο ἀλήμων ὢ εἰς τὰ ἔθνη ἐκεῖνα, ὅπου οἱ ἄνδρες δὲν ἐντρέπονται τὰς γυναικᾶς καὶ δὲν τρέμουσι τὴν κρίσιν καὶ τὰς ἀτάκρυσιν αὐτῶν! Εἶδον κυρίας, ἀξιοτίμους ἄλλως, αἱ ὁποῖαι, μυκτηρίζουσαι ἐν συναναστροφῇ τὰς ὁμοίας των, οὔτε ἠσθάνοντο, ἐν μέσῳ τῆς βομβούσης περὶ αὐτὰς κολακείας, ὅτι ἐγίνοντο αὐταὶ πολὺ μᾶλλον καταγέλαστοι· ἀλλ' ἐπίσης εὐτύχησα νὰ γνωρίσω ἄλλας, αἱ ὁποῖαι, καὶ εἰς αὐτοὺς τῶν Παρισίων τοὺς κύκλους, ἠθελον διακριθῆ διὰ τὴν μετὰ κρίσεως εὐφυΐαν καὶ τὴν μετ' ἀξιοπροεπειᾶς φιλοκαλίαν των. Εἰς αὐτῶν τὴν μετ' εὐμενεῖας ἀνάγνωσιν ἀφιερῶ τὰ πεινῶς τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις. (Σκαρλάτος Δ. Βυζάντιος.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Περὶ τῆς νόσου τῶν ἐν τῇ Κορινθίᾳ ἐλαιοδένδρων.

Ἐντολῇ τῆς Κυβερνήσεως, ὃ ἐπιμελητὴς τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου καὶ τοῦ φυτολογικοῦ μουσείου κ. Θ. Δ. Χελδράιχ, ἐπισκεφθεὶς ἐσχάτως τὸν ἐλαιῶνα τῆς Κορίνθου, (συγκείμενον ἐκ 50,000 ἐλαιοδένδρων) ἵνα ἐξετάσῃ ἐπιτοπίως τὴν ἐμφανισθεῖσαν ἐν αὐτῷ νόσον, ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν σπουδαιοτάτην ἔκθεσιν, ἐξ ἧς σταχυολογῶ τὰ ἐπόμενα, παραλείπων τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος. Μακρόθεν οἰκτρᾶν τῷ προσερχομένῳ ποιῶσιν ἐντύπωσιν τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταστρεπτικῆς νόσου ἧτις καταμαστίζει τὸν ἐλαιῶνα τοῦτον, διότι τὸ χαρακτηριστικὸν σημεῖον αὐτῆς εἶνε ὅτι ἀποξηραίνεται μέρος τῶν τρυφερῶν κλάδων τοῦ δένδρου καὶ μετὰ τῶν φύλλων λαμβάνουσι χρώμα κίτρινον ἢ ὑπόφαιον.—Πάντα τὰ φυτὰ ὑπόκεινται εἰς διαφόρους ἀσθενείας κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐπιζημιῶς ἢ καταστρεπτικᾶς· ἡ δὲ ἐλαία μαστίζεται ἰδίως ὑπὸ πολλῶν καὶ διαφόρων νόσων. Ἐκ τῶν γνωστῶν δὲ εἶνε ἐν πρώτοις ἡ ἐν Ἰταλίᾳ λεγομένη «Lupa», ἧτις προέρχεται ἐξ ἀλλοιώσεως τοῦ χυμοῦ τοῦ δένδρου· ἔτταρι δὲ ἐκ διαφόρων ἐντόμων.—Τὸ προξενοῦν κυρίως τὴν νόσον τοῦ Κορινθιακοῦ ἐλαιῶνος ἔντομον εἶνε τὸ *Colledopteron*, ἀνήκον εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Βοστρυχοειδῶν, ἐξ ὧν τὰ πλεῖστα εἶδη εἶνε γνωστά καὶ λίαν καταστρεπτικὰ εἰς τὰ δάση τῆς Εὐρώπης· ἔχει μῆκος μόλις τρία χιλιοστὰ τοῦ γ. μ. καὶ εἶνε χρώματος μελανοφαίου. Θέτει δὲ τὸ θῆλυ τὰ ὦν αὐτοῦ ἐντὸς μικρᾶς ὀπῆς ἢν κατασκάπτει ἐπὶ τῶν κόμβων τῶν τρυφερῶν κλάδων ἠλικίας δύο ἢ τριῶν ἐτῶν· ἐξ αὐτῶν γεννᾶται σκώληξ ὅστις κατασκευάζει ἀγωγοὺς μεταξὺ τοῦ φλοιοῦ καὶ τοῦ ξύλου πέριξ τῶν διακλαδώσεων καὶ πρὸς τὰ ἄνω αὐτῶν, κατατρώγων οὕτω τὸ λεγόμενον κυτταρογόνον στῶμα, ἐξ οὗ ὁ κλάδος τρέφεται· ἐπειδὴ λοιπὸν διακόπτεται τοιοῦτοτρόπως ἡ μεταξὺ τῶν κλάδων

καὶ τοῦ κορμοῦ συγκοινωνία, ἀφαιρουμένης οὕτω τῆς διαθρέψεως αὐτῶν, οἱ κλάδοι ἀφεύκτως πρέπει νὰ ξηρανθῶσι καὶ ἐπομένως πᾶσα καρποφορία νὰ ἐκμηδενισθῇ. Ἐπὶ τέλους ὁ σκώληξ οὗτος μεταμορφούμενος εἰς χρυσαλλίδα τὴν τελείαν αὐτοῦ κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον ἢ ἀρχὰς Μαΐου ἀναλαμβάνει μορφήν, καὶ διατρυπήσας τὸν φλοιὸν ὑπὸ τοῦ ὁποῦ τρεφόμενος ἐκρύπτετο, ἐλευθερος εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν πετᾷ, ὅπως τελέσῃ τοῦ γάμου αὐτοῦ καὶ ἐναποθέσῃ εἰς ἄλλους ἀβλαβεῖς κλάδους τὰ νέα αὐτοῦ ὠά, πολλαπλασιάζων οὕτω κατ' ἔτος τὸ εἶδος αὐτοῦ. Τὰ φαινόμενα δὲ ταῦτα ἐπιβεβαιουσι τὰ ἐπὶ τῶν κόμβων τῶν προσβληθέντων κλάδων δῆγματα καὶ αἱ ἀνωθεν αὐτῶν μικρὰ καὶ στρογγύλαι ὀπαι, αἵτινες τὴν ἐξόδον τῶν τελείων ἐντόμων μαρτυροῦσι. Καθ' ἣν δὲ ἐποχὴν ἐξήτασα τὰ δένδρα τὰ τέλεια κολεώπτερα εἶχον ἐξέλθει πλέον καὶ μετὰ δυσκολίας εὔρον ὀλίγα τινὰ ζῶντα εἰσέτι ἕνεκεν ὀψίμου ἀναπτύξεως αὐτῶν, τινὰ δὲ καὶ τεθνεῶτα.

Ἐφάνη ἡ ὑπὸ τοῦ Κολεοπτέρου τούτου προξενηθεῖσα νόσος εἰς ἄλλα μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ σχεδὸν πάντοτε ὑπάρχει τὸ ἐντομον τοῦτο εἰς μικρὰν ποσότητα εἰς ὅλους τοὺς ἐλαιῶνας, καθότι εἶνε πρωορισμένον νὰ ζῆ ἐπὶ τῆς ἐλαίας· ἀλλὰ, ὡς φαίνεται, σπανίως προξενεῖ ζημίας εἰς τοσοῦτον μέγαν βαθμὸν ὡς εἰς τὴν Κορινθίαν, διότι οἱ ἰδιοκτῆται λαμβάνουσι ἐγκαίρως κατ' ἀλλήλα μέτρα πρὸς περιορισμὸν τοῦ κακοῦ. Εἰς τὸν ἐλαιῶνα τῆς Κορίνθου κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν κτηματιῶν ἡ νόσος ἐφάνη κατὰ πρῶτον πρὸ πέντε ἡδὴ ἐτῶν, δηλαδὴ κατὰ τὸ 1872, κατὰ πληροφορίας ἄλλων ὅμως ἔτι ἀρχήτερα. Μὴ γνωρίζοντες ὅμως τὴν αἰτίαν καὶ τὰς ὁληθρίας συνεπέας αὐτῆς παρημέλησαν νὰ περιστείλωσι τὸ κακὸν ἀμέσως εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ οὕτως ἐφθασε καὶ ἐκορυφώθη εἰς ἣν εὐρίσκεται τὴν σήμερον κατάστασιν.

Τὸ μόνον μέσον θεραπείας, ὅπερ ἐσυμβούλευσα ἤδη εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας καὶ τὸ ὅποιον εἶνε τὸ αὐτὸ ὅπερ καὶ ἐν Εὐρώπῃ μεταχειρίζονται, εἶνε ἡ ὀλικὴ καὶ συστηματικὴ ἐκκοπὴ τῶν κατ' ἔτος προσβαλλομένων κλάδων καὶ ἡ ἀμέσως κατάκαυσος αὐτῶν. Ἡ καθύς αὕτη πρέπει νὰ ἐνεργῆται κατὰ τὸ ἔκρ, δηλαδὴ πρὶν ἢ ἀναπτυχθῶσι καὶ ἐξέλθωσι τὰ ἐντομα πρὸς νέον πολλαπλασιασμὸν· πρέπει δὲ νὰ ὑπάρξῃ μέτρον γενικὸν ἐπιβαλλόμενον δι' αὐτῆρας διατάξεως ὑπὸ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς πάντα ἰδιοκτῆτην ἀνεξαρτέως, διότι, φυσικῶ τῷ λόγῳ, ἐὰν τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἦνε γενικὸν καὶ μένωσιν ἐλαίαι ἀκαθάριστοι, ἔστω καὶ μία μόνη, τὸ μέσον τῆς θεραπείας δὲν δύναται νὰ ἦνε τελεσφόρον. Εἰς τὸν ἐλαιῶνα τῆς Κορίνθου, καθὼς ἐπληροφόρηθη, δὲν ἐγένετο τοιοῦτόν τι κατ' ἀρχὰς δὲν ἔδιδον προσοχὴν εἰς τὴν νόσον, μετὰ ταῦτα δὲ, ἀφοῦ

ἐξηπλώθη, ἐδοκίμασαν διάφορα, ἀλλὰ μερικὰ μέσα ἐν γένει δὲ δὲν ἐκλάδευον πάντες τὰ δένδρα τακτικῶς κατ' ἔτος, οὐδὲ τοὺς τυχόν ἀποκοπτομένους κλάδους κατέκαιον· οὐχ ἤττον ὁμως παρετήρησα ἐν μέσῳ τῆς ἀνωμαλίας ταύτης, ὅτι εἰς τὰ τμήματα τὸ ἐλαιῶνος τὰ τακτικώτερον καὶ μετὰ περισσοτέρως ἐπιμελείας καλλιεργούμενα, τὰ δένδρα τούτων εὐρίσκονται συγκριτικῶς εἰς ὁπωσοῦν καλλιτέραν κατάστασιν. Ἀφοῦ εἰς τὸν Κορινθιακὸν ἐλαιῶνα ἡ νόσος ἔλαβε τοσοῦτον μεγάλας διαστάσεις, ἡ θεραπεία βεβαίως εἶνε ἀμφίβολος, ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἀποφασίσωσιν ἐκ συμφώνου νὰ θυσιάσωσι τὸ εἰσόδημα ἐτῶν τινῶν ὅπως ἀποκόψωσιν ἐν γένει καὶ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν πάντας τοὺς φυλλοφοροῦντας κλάδους, μέχρι τῆς διακλαδώσεως αὐτῶν, κατακαίοντες μετὰ προσοχῆς τὰ ἀποκοπέντα. — Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγεται ὅτι ἡ θεραπεία τῆς νόσου εἶνε εὐκολωτέρα εἰς τὴν ἀρχὴν, δύσκολος δὲ ἀφοῦ ἐπεκτανθῇ, εἶνε πρὸ πάντων σπουδαῖον νὰ προλαμβάνεται ἅμα τῇ ἐμφάνει αὐτῆς· ὥστε πολὺ σκόπιμον καὶ εὐεργετικὸν ἦθελεν εἶσθαι νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις ἐγκαίρως θετικὰς πληροφορίας περὶ τῆς νῦν καταστάσεως πάντων τῶν ἐλαιῶνων τοῦ Κράτους, καθόσον ἄμετρος ζημίαι ἦθελε προκύψει ἐκ τῆς μολύνσεως τῶν δένδρων καὶ τῶν ἄλλων ἐπαρχῶν.

ὑπὸ τοιαύτης δρῶμενος ἀρχῆς ἔκρινα σκόπιμον νὰ ἐπανεέλθω εἰς Ἀθήνας διὰ ξηρᾶς, ἵνα παρατηρήσω καθ' ὅδον τοῦλάχιστον τὸν ἐλαιῶνα τῶν Μεγάρων· καὶ τῶντι ἔκαμον εἰς αὐτὸν τὴν δυσάρεστον ἀνακάλυψιν ὅτι κατὰ μέρος προσεβλήθη καὶ οὗτος ὑπὸ τῆς αὐτῆς νόσου, ἣν ἀνωτέρω περιέγραψα. Ἐπέστησα δὲ τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. Δημάρχου Μεγαρέων ἐπὶ τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης ὅπως ἐξετασθῶσιν ὅλα τὰ μέρη τοῦ ἐλαιῶνος τῶν Μεγάρων καὶ προληφθῇ ὅσον τάχιον καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ του τὸ κακὸν, ἵνα μὴ ἐπαυξήθῃν καὶ ἀλλαχοῦ διαδοθῇ.

Ἀνθρωποφάγος ἐν Ἀμερικῇ.

Μηνὶ Ἰανουαρίῳ 1870, γράφει ὁ κ. Schweinfurth ἐν τῷ περιέργῳ αὐτοῦ βιβλίῳ περὶ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀφρικῆς, ἀφικόμενος εἰς τὴν χώραν τῶν Σανδέχ, τῶν καὶ ἄλλως Νιαμνιάμ ἦτοι ἀνθρωποφάγων καλουμένων. Οἱ Σανδέχ εἶνε ὁ ἀγριώτατος ὄσων τέως εἶχον ἀπαντήσῃ λαῶν. Ἡ στρογγύλη καὶ εὐρεῖα κεφαλὴ των καλύπτεται ὑπὸ κρωβύλων καὶ ἐπιμήκων πλοκάμων· τὰ ὑπερμεγέθη ὄμματά των ἐκφράζουσιν ἀπερίγραπτόν τι κῶμα κτηνώδους θηριωδίας, φιλοπολέμων τολμῆς καὶ εἰλικρινείας· τὸ χρῶμά των ὀλίγον διαφέρει τοῦ τῆς σοκολάτας· ἔχουσι δὲ κατεστιγμένον ὄλον τὸ σῶμα καὶ φοροῦσι πέλλας ποικιλοχρούς· πρωτίστη ἀσχολία τῶν μὲν ἀνδρῶν εἶνε ἡ θήρα, τῶν δὲ γυναικῶν ἡ

γεωργία. Ὀλίγας ὥρας μετὰ τὴν ἄφιξίν μου ὠδηγήθη ἐν τὴν σκηνὴν τοῦ βασιλέως, ἔνθα περιέμεινα ἀσκεπῆς καὶ ἀνυπόδητος δύο ὥρας. Τελευταῖον ὁ διαβολικὸς ἤχος τῶν κεράτων, τῶν τυμπάνων καὶ οἱ κρωγμοὶ τοῦ ἀτιθάσσου ὄγλου ἀνήγγειλαν τὴν προσέλευσιν τῆς Α. Μεγαλειότητος. Οἱ σιδηροφοροῦντες βάρδοιχοι προσπορεύοντο ἄλλων ἀνδρῶν ἡμιγύμων, βασταζόντων τὴν ἐκ τῶν προτέρων πολέμων λείαν καὶ πνυτοῖα ἐθνικὰ ὄπλα, ἐξαστράπτοντα ἀπέναντι τῶν ἀκτίνων τῆς διακεκυμένης ἐκείνης ὥρας τοῦ ἰσημερινοῦ. Ἠκολούθουν ἔπειτα μουσικοὶ πικιζόντες δι' ἐλεφαντίνων σαλπίγγων. Κατόπιν τοῦ βασιλέως εἶποντο πεντήκοντα τῶν νομίμων γυναικῶν του, ἐπὶ τὸ ῥωμαντικώτερον κεκαλλωπισμένα καὶ ἀγέρωχοι. Ὁ βασιλεὺς ἔβαιναν ἐπὶ τὰ πρόσω ὑπερήφανος, κεκμηκῶς ὑπὸ τῆς τρυφῆς καὶ τῆς φιληδονίας καὶ ἀδιάφορος πρὸς τοὺς κύκλω αὐτοῦ λαρυγγηδὸν ἐπευφημοῦντας· κατεκλίθη δὲ, ἅμα εἰσελθὼν εἰς τὴν σκηνήν, ἐπὶ χρυσοῦ θρόνου, ἵνα χωνεύσῃ τὰ ἀνθρώπινα κρέατα, ἐξ ὧν εἶχε προκαριστήσῃ. Κυρίως εἶπεῖν ἦτο γυμνὸς καὶ ἐν ὄλῳ τῷ σώματι ἐψιμυθιωμένος· οὐ μόνον ψέλλια ἐφόρει καὶ ἐνώτια, ἀλλὰ καὶ δακτυλίους καὶ χρυσοῦς ἀλυσίδας εἶχεν ἀνηρτημένας ἀπὸ τῆς ρίνος, τῶν χειλέων, τοῦ πώγωνος, τῶν βραχιόνων καὶ τῶν καρπῶν τῆς χειρὸς· ἦτο δὲ ἀνεξωσμένος ἐσθῆτα ἐπιχώριον καὶ ἔπαιζε περιφέρων ἐπὶ τοῦ δακτύλου λεπτότατον πῖλον καλάμινον, μεστὸν ἐρυθρῶν πτερῶν φασιανοῦ. Εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐπεκλήθητο ἡ πλεονεξία, ἡ βιαιότης καὶ ἡ χαιρεκακία. Ὅσακις ἐξέριπτε κύκλω τὸ βλέμμα, πάντες ἔτρεμον ἀγνοοῦντες ἐπὶ τίνα θὰ ἐλάγχχανεν ὁ κληρὸς νὰ σφαγῇ καὶ αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν βρωμάτων τῆς βασιλικῆς τραπέζης. Κατ' ἐκείνην ὅμως τὴν ἡμέραν εὐτυχῶς ἐφάνη εὐθυμότατος καὶ ἡπιος· προσέειπέ μοι διὰ τοῦ διαρμηνέως του παιδιαρῶδεις τινὰς ἐρωτήσεις καὶ φιλοφρόνως ἐδέξατο τὰ δῶρά μου, ἅτινα παραχρῆμα διένειμε πρὸς τὰς γυναῖκας αὐτοῦ. Ὅσον ἐχάρην ἐπὶ τῇ δοθείσῃ μοι ἀδείᾳ νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ μαγειρεῖον, τοσοῦτον ἔφριξα ὁπότε εἰσῆλθον εἰς τὸ πανδαιμονεῖον ἐκεῖνο. Πολύτιμα τοῦ πολέμου λάφυρα νομίζονται τὰ σῶματα ἐφήβων αἰχμηκλῶτων καὶ αἰχμηκλωτῶν· τούτων δὲ πάλιν πολυτιμώτερα τὰ τῶν νηπίων καὶ τῶν βρεφῶν, ἐξ ὧν καθ' ἑκάστην παρατίθενται εἰς τὴν βασιλικὴν τράπεζαν πολλὰ ποικίλως παρασκευασμένα. Τεσσάρων παρθένων τὰ λείψανα ἐκαπνίζοντο ἀνηρτημένα ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἵνα ἀποθῶσι νοστιμώτερα· αἱ ὑπηρετούσαι ἐν τῷ μαγειρεῖῳ γυναῖκες ἔθραζον τὰς κεφαλὰς ἵνα τίλωσι τὰς τρίχας εὐκολώτερον, ἐτηγνίζον δὲ τοὺς μυελούς, ὡς ἡμεῖς τηγνίζομεν τοὺς τῶν ἄλλων ζῶων.

Ὁ κόρις ὡς εὐεργετικὸν ζῶον.

Ἰατρός τις Σουηδὸς λέγει, ὅτι ὁ κόρις (κορειδὸς) εἶνε ζῶον ἐκ τῶν μύλλον εὐεργετικῶν, καὶ τοῦτον ὁ ἄνθρωπος ἔπρεπε νὰ περιποιῆται. Τὸ ἔντομον τοῦτο, ἐπιπροσθέτει, εἶνε ὁ χειρουργὸς τῶν ἐνδεῶν, καθ' ὅσον διὰ τῶν συχῶν καὶ σχεδὸν ἀνεπαισθητῶν αὐτοῦ σφαιμαξέων προλαμβάνει τὸν δι' ἀποπληξίας θάνατον, εἰς ὃν συνήθως οἱ πληθωρικοὶ ὑπόκεινται.

Μετὰ πολλὰς δὲ ἄλλας σκέψεις ἐπιλέγει ὅτι ἕκαστος ὀφείλει νὰ περιποιῆται τὸ ἔντομον τοῦτο καὶ νὰ μεριμνᾷ ὑπὲρ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ αὐτοῦ.

Τέσσαρες ἡγεμόνες.

Ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος, ἐξελθὼν ποτε εἰς θήραν μετὰ τοῦ βασιλέως τῆς Σαξωνίας καὶ τοῦ μεγάλου δουκὸς τοῦ Μεκλεμβούργου, ἠνωχλήθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ λαίμαλγίας καὶ ἀπεράσισε νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τῆς συνοδείας του εἰς τὸ μίαν ὥραν ἀπέχον χειμερινὸν μέγαρον. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ κεκμηκῶς ὁ γηραιὸς αὐτοκράτωρ δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ· παρεκλήθη δὲ τις κατὰ συγκυρίαν διαβαίνων χωρικός νὰ κομίσῃ τοὺς ξένους εἰς τὰ ἀνάκτορα διὰ τῆς ἀγροτικῆς ἀμαξίας του. «Ἀλλὰ τίς εἶσαι σύ;» ῥώτησε μετ' ὀλίγον τὸν ἕνα ὁ ἀγρότης.—«Εἶμαι ὁ μέγας δοῦξ τοῦ Μεκλεμβούργου.»—«ὦ, ὦ! καὶ σύ;»—«Ὁ βασιλεὺς τῆς Σαξωνίας.»—«Ἀλλοίμονον! Καὶ σὺ, γεροντάκι μου;»—«Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας.»—«Τότε λοιπὸν εἶμαι καὶ ἐγὼ ὁ Σάχης τῆς Περσίας· ἢ νομίζετε ὅτι δὲν ἠξεύρω καὶ ἐγὼ νὰ σᾶς χλευάσω;» Οἱ μὲν τρεῖς ἡγεμόνες ἐγέλασαν ἄσβεστον γέλωτα· ὁ δὲ ἀγρότης, ὅσον προσήγγιζεν εἰς τὸ μέγαρον, τοσοῦτον ὠχρία, ἄχρις οὗ βασιλικὸν μεϊδιάμα καὶ ἀμυιδῆ διεσκέδασαν τοὺς φόβους του.

Θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαιρας Ἀθηνῶν ἐν ὥρᾳ θέρους.

Κατὰ τὰς πολυτελεῖς παρατηρήσεις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀστεροσκοπεῖου κ. Ἰουλίου Σμιθ ἡ μέση θερμοκρασία τῆς ἀτμοσφαιρας τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὐγουστον διακυμαίνεται μεταξὺ 49°9 ἑκατονταβάρθμου καὶ 29°, ἡ μεγίστη μεταξὺ 31° καὶ 39°, ἡ δὲ ἐλαχίστη μεταξὺ 10°6 καὶ 21°5.

Ἀγράμματα ἐπὶ 100 κατοίκων.

	Ἀρρένες	Θήλειες
Ἐν Ἑλλάδι·	67	92
» Ἰταλίᾳ	67	78
» Οὐγγαρίᾳ	62	69
» Γαλλίᾳ	35	41
» Πρωσσίᾳ	44	47
Ἡνωμ. Πολ. τῆς Ἀμερ. Λευκοὶ	10	13
» » » Μαύροι	81	82

Ἐν Δανιμαρκίᾳ δὲν ὑπάρχει στατιστικὴ βεβαιούσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀγραμμάτων· οὐδεὶς σχεδὸν ὑπάρχει ἐκεῖ ἀγράμματος.

Κατάκτησις τῆς χώρας.

Δικηγόρος οὕτως ἀρξάμενος τῆς ἀγορεύσεώς του : «Ὁ Ἑρξῆς εἶχεν ἑκατομμύρια στρατοῦ», διεκόπη ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου, εἰπόντος : «Προσπαθήσατε, Κύριε, νὰ περάσῃ γρήγορα ὁ πολυἀριθμὸς αὐτὸς στρατὸς, διότι ἀρκούντως κατεπατήθη ἡ χώρα.»

Θλιβεροὶ ἀριθμοὶ.

Κατὰ τοὺς πολέμους (Κριμαϊκὸν, Ἰταλικὸν, Schleswig, Ἀμερικανικὸν, τοῦ 1866, τοῦ Μεξικοῦ, τῆς Παραγουάης, τῆς Cochinchine καὶ τὸν Γαλλογερμανικὸν), ἀπεβίωσαν ἐν τοῖς πεδίοις τῆς μάχης ἢ συνεπείᾳ τραυμάτων καὶ ἀσθενειῶν 1,948,000 ἄνθρωποι! Ἐδαπανήθησαν δὲ 60 δισεκατομμύρια καὶ 325 ἑκατομμύρια φράγκων.

Εἰς Ἀναγνωστῆς.

Ἡμεῖς εἰ σωφρονούμεν ἤδη τὰς κενὰς καὶ μερικιῶδεις στάσεις ἀφέντες, ἀρξώμεθα σωτηρίου καὶ καλῆς φιλονεικίας, πρὸς ἀλλήλους ἀμιλλώμενοι σῶσαι τὴν Ἑλλάδα, εἶπεν ὁ Ἀριστείδης πρὸς τὸν Θεμιστοκλέα πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας.

Ὁ ἱατρός κ. Α. Ζίνης, ἀπὸ 17 ὄλων ἐνιαυτῶν ἀγρολούμενος περὶ τὴν σπουδὴν τῶν παιδικῶν νοσημάτων, ἐξέδωκεν ἐσχάτως πραγματεῖαν πλείστου λόγου ἀξίαν «ἢ ἐν Ἀθήναις θνησιμότης τῶν βρεφῶν» ἐπιγραφουμένην, ἐξ ἧς ἐσταχυολογήσαμεν τὰ κατωτέρω, παραλείψαντες τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος. Τὸ σπουδαίωτον τοῦτο ζήτημα τῆς υγιεινῆς, μεγάλως ἐνδιέφερον τὴν κοινωνίαν, πρῶτος παρ' ἡμῖν πραγματεύεται ὁ κ. Ζίνης, μακρὸν χρόνον καὶ πολλὸν κόπον πρὸς τοῦτο καταβαλὼν. Παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν ἀποβιώσεων Κρατῶν σήμερον ἡ σπουδὴ τῶν τοιοῦτων ζητημάτων οὐδεμίαν παρέχει δυστέλειαν, διότι παρ' αὐτοῖς ὑπάρχουσι κατηρησιμῆνοι ἀκριβεῖς πίνακες τῶν ἀποβιώσεων καθ' ἡλικίαν καὶ κατ' εἶδος νόσου· ἐν Ἑλλάδι ὅμως οὐδὲν τοιοῦτον ὑπάρχει δυστυχῶς μέχρι τοῦδε ἐπιχειρησθέντος, οὐδὲ κἀν οἱ αὐτὴν τὴν προτιθεύσαντο τὸ Βασιλεῖον. Ἐδέησε λοιπὸν ν' ἀναδηφύσῃ ὁ ἀκάματος ἱατρός τὰς ἐπισήμους νεκρῶν δέλτους μιᾶς ὅλης δεκαετηρίδος καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ σημειώσῃ τὰ τελευτήσαντα ἄτομα ἀπὸ 0-2 ἐτῶν.

Σ. τ. Δ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἡ ἐν Ἀθήναις θνησιμότης κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν.—Μέσα δι' ὧν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτελεσθῇ ἡ ἐφικτὴ μείωσις αὐτῆς.

Ἐπάρχουσι κοινωνικὰ συμφορὰ τὰς ὁποίας ἅπαντες ἀνομολογοῦμεν, συμφορὰ, ἐφ' αἷς καθ' ἑκάστην δυσανασχετοῦμεν καὶ λυπούμεθα, καὶ ὅμως οὐδέποτε σπουδαίως ἐσκέφθημεν περὶ τῶν αἰτίων αὐτῶν καὶ περὶ τῆς ἐξουδεσίως τῶν μέσων εἰ μὴ πρὸς τελείαν ἀποσβέσθαι, τοῦλάχιστον πρὸς περιστολὴν αὐτῶν. Μία τῶν κοινωνικῶν τούτων συμφορῶν, ἢ καὶ ἀναμφιλέκτως φοβερωτάτη, εἶναι ἡ ἐν Ἀθήναις μεγάλη θνησιμότης κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν.

Κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς ἅπαντα τοῦλάχιστον τὸ ἐν τέταρτον τῶν βρεφῶν τοῦλάχιστον, οὐδὲν ἤττον ὅμως ἢ παρ' ἡμῖν θνησιμότης κατὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην αἰείποτε ὑπῆρξε πολλῶ μείζων. Ἐκ 15,096 ἀποβιωσάντων ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1863 μέχρι τοῦ 1872, πεντακιςχίλιαι πεντακοσία τριάκοντα τρία ἄτομα εἶχον ἡλικίαν ἀπὸ 0-2 ἐτῶν, ἦτοι τὰ 36 ἑκατοστὰ τῆς κατὰ τὴν δεκαετίαν ταύτην θνησιμότητος ἀπέτισεν ἡ πολυτλήμων βρεφικὴ ἡλικία! Ἐκ τῶν 5,533 ἀποβιωσάντων βρεφῶν ἐτελεύτησαν, κατὰ τὰς ἐπισήμους νεκρῶν δέλτους, 1507 ἐκ διαρροίας, προστιθεμένων δὲ τῶν ἐξ ἀτροφίας 424 ἀποβιώσεων εἰς τὰς ἐκ διαρροίας, καθόσον ἐκείνη ταύτης ἐστὶν ἕκτοκος, τὸ ὅλον τῶν ἀποβιώσεων ἐκ διαρροίας ἀνέρχεται εἰς 1931. Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκ τῆς νόσου ταύτης ἀποβιωσάντων εἶναι πολλῶ μείζων· διότι πολλοὶ τῶν συνεπείᾳ νόσου τοῦ ἐγκεφάλου ἀποβιώσεων ἀνάγονται εἰς τὰς ἐκ διαρροίας, τῶν ἐγκεφαλικῶν φαινομένων πολλάκις ἐκ τῆς νόσου ταύτης ἐξαρτωμένων. Ἡ θνησιμότης δὲ αὕτη δὲν ἀνήκει ἐπίσης εἰς τὰ βρέφη κατὰ πᾶσαν ἡλικίαν, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τοῦ 6^{ου} μηνὸς μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους συμπληρωμένου· καθόσον ἐκ τῶν 1507 βρεφῶν 974 εἶχον τὴν ἡλικίαν ταύτην. Οὕτως ἐκ τῶν 5,533 βρεφῶν ὑπὲρ μὲν τὰ τριάκοντα τέσσαρα ἑκατοστὰ ἀπέκτεινεν ἡ διάρροια, περὶ τὰ ἐξήκοντα ἐξ δὲ ἅπαντα συλλήθθη τὰ μαστίζοντα τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν λοιπὰ νοσήματα. Ἡ διάρροια ἄρα εἶναι τὸ κοινότερον καὶ φονικώτερον νόσημα τῆς βρεφικῆς ἡλικίας ἐν Ἀθήναις. Τὰ κυριώτερα αἴτια, τὰ ὁποῖα κυρίως συντελοῦσι νὰ καταστήσωσι κοινὴν καὶ θανατώδη τὴν νόσον ταύτην ἐν Ἀθήναις, εἶναι: Α'—Τὰ ἐπικρατοῦντα κατὰ τὸ θέρος καύματα. Ἀπὸ τοῦ Μαΐου ἀρχομένου, ἢ ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ὑπερμεσοῦντος αὐτοῦ, ἀρχεται ἡ διάρροια ἐπιχωριάζουσα ἐν Ἀθήναις· προβαίνει δὲ, τοῦ θέρους προϊόντος, μαστίζουσα τὰ δυστυχῆ βρέφη μέχρι περιπτοῦ τοῦ δευτέρου δεκαπενθημέρου τοῦ Αὐγούστου, ὅτε ἐλαττοῦται ἐπαίσθητῶς. Κατὰ τοὺς μῆνας δὲ Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον, καθ' οὓς ὁ καύτων εἶναι διαρκέστερος καὶ σφοδρότερος, οὐ μόνον παραττηροῦνται πλείονα κρούσματα ἀλλὰ καὶ θανατωδέστερα.

Ἐκ τῶν ἀποβιωσάντων, ὡς ἐρρέθη, κυρίως ἐκ διαρροίας χιλίων πεντακοσίων ἑπτὰ (1507) βρεφῶν ἐτελεύτησαν κατὰ τοὺς διαφόρους μῆνας τοῦ ἔτους ὡς ἐξῆς: Τὸν Ἰανουάριον 37, Φεβρουάριον 42, Μάρτιον 24, Ἀπρίλιον 37, Μάϊον 165, Ἰούνιον 304, Ἰούλιον 279, Αὐγούστον 175, Σεπτέμβριον 144, Ὀκτώβριον 119, Νοέμβριον 102, Δεκέμβριον 78.—Ἐκ τούτων 924, ἦτοι ὑπὲρ τὰ 61 τοῖς 100, ἀπώλοντο κατὰ τοὺς